

VIENYBĖ

72 M. 7 N.

BROOKLYN, N. Y.

1958 M. VASARIO (FEBRUARY) 14 D.

TEL. APPLGATE 7-7257

KAINA 15 C.

Dabar

JUOZAS TYSLIAVA

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktas, kurį 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje pasirašė dvidešimt vyrų, buvo istorinis žygis.

Tai buvo logiška ankstyvesnių tautinio atgimimo apraiškų išdava.

Tai buvo revoliucija ne tik prieš rusų ir vokiečių imperializmą, bet ir prieš savąsias feodalizmo liekanas, nesuprastas ir nenorėjusias suprasti milžiniško lietuvių tautos daugumos troškimo.

Faktas, kad paskiau tūkstančiai Lietuvos jaunimo su ginklu rankoje stojo už to idealo įgyvendinimą, rodo -- ką?

Tai rodo, kad Lietuvos nepriklausomybės idėja nebuvo vienu Vilniaus inteligentų reikalas, kaip tai skelbė rusai, vokiečiai ir lenkai.

Tai buvo visos tautos apsisprendimas, kuriam tuo tarpu nėra ir, atrodo, dar ilgai nebus pakaitalo.

Tiesa, kad Lietuvos Taryba Vilniuje ir paskiau Steigiamaasis Seimas Kaune kūrė naują valstybę, skirtingą nuo buvusios Didžiosios Kunigaikštijos.

Bet taip pat yra tiesa, kad Lietuvos Respublika, anot Vincio Kudirkos, sėmė stiprybę iš praeities. Respublikinė Lietuva buvo kunigaikštinės Lietuvos kūdikis, nešiotas tautos iščiuje 120 metų.

Lietuvos nepriklausomybė, paskelbta prieš 40 metų, buvo visos eilės ankstyvesnių įvykių -- kovos dėl spaudos laisvės, Basanavičiaus Aušros užtekėjimo, Kudirkos Varpo skambinimo ir Didžiojo Vilniaus Seimo reikalavimų -- konsekvencija.

Patį tauta sprendžia savo likimą, ir todėl dabartinė Lietuvos okupacija yra tik laiko klausimas.

Lietuvai turės būti grąžinta laisvė, nepriklausomybė ir, žinoma, demokratinė santvarka.

Vilniaus Tiesa įsidėjo "dekreto" tekstą, kurį 1918 m. gruodžio 22 d. "Rusijos Socialistinės Federacinės Tarybų Respublikos vardu Leninas pasirašė dėl Tarybų Lietuvos

Respublikos nepriklausomybės pripažinimo."

Panašus dekretas buvo pasirašytas ir dėl trijų Užkaukazio respublikų -- Gruzijos, Azerbaidžano ir Armenijos -- nepriklausomybės pripažinimo. O kuo visa tai baigėsi?

Maža to, Maskva, siųsdama savo ginkluotas jėgas į Pabaltijo valstybes, pakartotinai žadėjo gerbti jų nepriklausomybę.

Žodžiu, Lenino pažadai Kapsukui buvo tiek pat verti, kiek ir Stalino -- Paleckiui. Meška su lokiu abudu tokiu.

Patys Tiesos redaktoriai netiki tuo miražu. Komunistai kalba apie nepriklausomybę tik todėl, kad tautos skundas jiems neleidžia užmigti.

Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukaktimi, New Yorko Gubernatorius Averell Harriman priėmė New Yorko Lietuvių Tarybos delegaciją ir jos akivaizdoje, angliškiosios spaudos atstovams dalyvaujant, pasirašė „Lithuanian Independence Day“ proklamaciją. Tai įvyko pračio trečiadienio popietį, gubernatoriaus Harriman rezidencijoje, New Yorke. Delegacijoje buvo: J. Tysliava, adv. Briedis, A. Varnas, V. Sidzikauskas, M. Kižytė, dr. A. Škėrys ir B. Spudienė. Nuotraukoje: gubernatorius Harrimanas sveikinas su New Yorko Lietuvių Tarybos pirmininku J. Tysliava. Vidury Lietuvių Demokratų Klubo pirmininkas A. Varnas ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. V. Sidzikauskas. Įteikęs Tarybos Pirmininkui deklaraciją, Gubernatorius Harrimanas patvirtino savo ankstyvesnį pažadėjimą, būtent, kad jis dalyvaus ir kalbės Vasario 16 Minėjimo iškilnėse, kurios įvyksta šį sekmadienį, 4 val. po pietų, Webster Hall, New Yorke.

- V. Maželio nuotrauka -

KAD LIETUVIŲ TAUTA ŽINOTŲ...

Republikonas Senatorius E. Martin, kalbėdamas Senate, atkreipė dėmesio į faktą, kad vasario 16 d. sukanka 40 metų nuo nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo.

Sen. Martin priminė, kad

lietuvių tauta jau 17 metų yra Sovietų pavergta, bet nėra praradusi vilties atgauti laisvę ir nepriklausomybę. Vasario 16-toji atkreipia dar kartą mūsų dėmesį, pareiškė sen. Martin, į lietuvių tautos herojiz-

mą, bei jos ryžtingumą išlaikyti savo širdyse tautinės nepriklausomybės siekimą.

Yra svarbu, sakė toliau sen. Martin, kad lietuvių tauta žinotų, kad mes esame pasišventę šiam kilniam reikalui.

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava
Editor and Publisher
192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, New York
Tel. APplegate 7-7257

Entered as Second Class
Matter October 23, 1907 at
the Post Office of Brooklyn
N. Y. Subscription Rates:
USA, Canada and other
countries \$7.00 for one
year. Advertising rates on
application.

LAIŠKAI

Rezoliucija, kurią Tėvynė atsisakė spausdinti

Gerb. Vienybės Redaktorium: Tėvynės nr. 1 iš sausio 3 d. tilpo SLA Antro Apskričio suvažiavimo įvykusio 1957 m. lapkričio 3 d. Lowell, Mass. protokolais, kurį aš kaip Apskričio sekretorius buvau Tėvynės redaktorium pasiuntęs.

Protokolas tilpo Tėvynėje visas išties, kaip mano parrašytas, tik suvažiavimo rezoliucijos išleista 3 punktai, kurie lietė Pildomąją Tarybą ir Tėvynę.

Garbė mūsų jaunimui

Neužtenka žodžių Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakčiai paminėti. Reikia ir veiksmų. Ypač dinamiškų jaunimo pastangų, apeliuojant į pasaulio sąžinę.

Tokios mūsų jaunimo pastangos, informuojant apie Lietuvos nepriklausomybės bylą Amerikos vyriausybę, spaudą ir Jungtinių Tautų delegacijas buvo padarytos šią savaitę, Vasario 16 sukakties išvakarėse.

Amerikos lietuvių jaunimo organizacijų atstovai nuvyko į Baltuosius Rūmus Washingtone, kur buvo įteikta specialiai paruoštas memorandumas, liečiantis Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukaktį. Kitos mūsų jaunimo delegacijos, su tokiais pat memorandumais, aplankė Jungtinių Tautų delegacijas, didžiųjų laikraščių redakcijas ir kitas visuomenės opiniją veikiančias įstaigas.

Šios sveikintinos mūsų jaunimo pastangos, be abejo, duos teigiamų vaisių. Tuo labiau, kad tų pastangų realizavimas buvo iš anksto suplanuotas, aptartas kartu su patyrusiais mūsų politikos veikėjais.

Dar šių metų pradžioje Chicagoje buvo sudarytas vienuolikos jaunimo organizacijų atstovų komitetas, kuriam pirmininkauja V. Adamkavičius. Vėliau kitame bendrame su mūsų politiniais veiksniais susirinkime buvo išdiskutuotas memorandumo tekstas, kurį parpuošė lietuviai akademiškai, baigę politinius mokslus Jungtinėse Valstybėse. Tik tada su tuo memorandumu mūsų aktyvusis jaunimas pradėjo lankytį Jungtines Tautas. Mūsų žiniomis tas memorandumas buvo įteiktas net penkiolikai delegacijų.

Reikia pasakyti, kad tai yra vienas iš pačių efektingiausių būdų atkreipti pasaulio dėmesį į Lietuvos nelaimę, ryšium su nepriklausomybės 40 metų sukaktimi. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbe reikalinga visų mūsų talka. Bet ypač jaunimo. Todėl garbė mūsų aktyvistams. Senoji karta jais nuostabiškai didžiuojasi.

Ištrauka iš SLA 2-ro Apskrieties Metinio Suvažiavimo protokolo paskelbto Tėvynėje nr. 1, bet sąmoningai buvo išleisti šie primtų rezoliucijų punktai:

1. Remiantis gautais įvairiais iš Susivienijimo narių nusiskundimais, dėl Susiv. organo Tėvynė ir Švietimo Komisijos, kuriom išmokamos stambios pinigų sumos, vien tik už pasirodymą ir pasėdėjimą Susivienijimo seime, prašome Suvažiavimo prašyti Pildomosios Tarybos, kad švietimo reikalams Susivienijimo skirti pinigai būtų produktyviai ir savo paskirčiai sunaudojami.

2. Yra žinoma, kad šiuo metu didesnė dalis iš Susivienijimą prisirašo tik naujieji ateiviai ir jų vaikai, norint juos išlaikyti Susivienijime ir gauti iš jų narių, prašome Suvažiavimą atkreipti Pildomosios Tarybos rimtą dėmesį, kad Pildomoji Taryba turėtų proporcingai išleisti į Valdomosios organus ir iš naujųjų ateivių tarpo, vengiant vienos politinės grupės asmenų atstovavimą visą Susivienijimą ir sąmoningai ignoruojant vengiant išleisti naujus ateivius.

3. Dėti Apskrieties Tarybai visas pastangas, kad SLA organo Tėvynė lygis būtų pakeltas, padarant jį gyvesniu, įvairesniu ir aktualesniu.

J. Gedmintas
SLA 2-ro Apskrieties T. Sekr.

J. Gedmintas
Apskrieties Tarybos Sekr.

MISS LITHUANIA MUMS RAŠO...

Gerbiamas Pone Redaktorium,

Net ir menkiausio žmogaus gyvenimas pilnas įvairiausių įvykių: vieni jų nepalieka jokių pėdsakų ir užmirštami dar jiems tebevykstant, kiti prisimenami ilgesnį laiką, pagaliau patys didieji pasilieka neišdildomi ir lydi žmogų per visą jo gyvenimą. Ir aš pati savo trumpame gyvenime esu susikaupusi visokių prisiminimų, tačiau juos visus nustelbė mano išrinkimas Miss Lithuania. Tai, tuo tarpu, yra mano pats didžiausias pergyvenimas.

Turiu prisipažinti, kad man nei į galvą nebuvo atėjusi mintis rungtyniauti Miss Lithuania titului ir todėl, pamačiusi savo nuotrauką kandidačių tarpe, nustebau ir net supykau. Ji buvo išsiūsta be mano žinios. Man atrodė, kad šitos nuotraukos pasiuntimas buvo tik bereikalingas Vienybės skilčių panaudojimas. Iki pat rinkimų pabaigos net negalvojau apie mano galimybę iškilti į pirmąją vietą, nekaltant jau apie pačią viršūnę. Tamsta lengvai galite sup-

Audronė Bagdonaitė

rasti koks netikėtumas buvo Jury Komisijos pranešimas. Puikiai suprantu, kad, būdama išrinkta Miss Lithuania, turiu atitikti lietuviams idealui ne savo lietuvišku veidu (kurį vieną mano rinkėjai, bei Jury Komisijos nariai tematė nuotraukoje), bet visu lietuviškiei būdingu charakteriu, galvosena ir elgesiu. Stengsiuos neapvilti mano rinkėjų. Vainikavimas, įvykęs Vienybės koncerto metu, įstrigo į mano sielos gelmes ir tenai aš

Anelė ir Julius Pakniai, neseniai minėję savo vedybų 45 metų sukaktį, išvyko ilgesnėms atostogoms į Floridą. Julius Paknis yra Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N. J. prezidentas, žymus biznierių ir veikėjas.

Jį saugosiu kaip pačią didžiausią brangenybę. Ta proga gautosios puikios ir brangios dovanos bus nuolatiniai tylūs šio neužmirštamo įvykio liudininkai.

Vienybės koncertas suvedė mane į pažintį su Tamsta, p. Tysliaviene, p. Gedgaudu, Jury Komisijos, pirmininkaujamos kino artistės p. Kilmonytės, nariais, ir daugybe jame dalyvavusių viešnių ir svečių. Iš visų aš patyriau daug gilaus nuosirdumo.

Negalėdama pati atsidėkoti visiems mano rinkėjams ir visiems prisidėjusiems prie šio, man reikšmingiausio, įvykio suorganizavimo, prašau Tamstą, Pone Redaktorium, savo laikraščio skiltyse perduoti mano nuostirdžiausią padėką.

Niekuomet negalėsiu užmiršti ir nesugebėsiu atsilyginti už visą tą vargą ir rūpesčius, nuosirdumą ir valingumą, patirtą iš Tamstos ir p. Tysliavienės. Dėkoju p. Gedgaudiui, sugaišusiam tiek daug laiko mane dvi dienas taip nuostirdžiai beglobojant New Yorke.

Dar kartą visiems ir visur mano lietuviškasis ačiū.

Jus gerbianti

Audronė Bagdonaitė
Chicago, Ill.

TARPTAUTINIS JAUNIMO ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Vasario 8 d. ukrainiečių iniciatyva jų jaunimo namuose, New Yorke buvo sušauktas tarptautinis jaunimo organizacijų atstovų susirinkimas. Dalyvavo apie 150 atstovų šių tautybių: ukrainiečiai, turkai, lietuviai, vengrai, filipinai, latviai, žydai (iš Izraelio) bulgarai. Susirinkimas buvo politinio pobūdžio. Iš kiekvienos tautybės vienas asmuo buvo pakviestas į garbės prezidentūmą. Jo pareiga buvo papasakoti

dalyviams apie savo tautą ir valstybę bei nušviesti jaunimo organizacijų veiklą. Kalbėtojai puolė komunizmo tironiją ir siūlė sujungtomis jaunimo jėgomis laisvame pasaulyje konkrečiais žygiais mažinti komunizmo pavojų.

Lietuvius šiame susirinkime atstovavo Romas Kezys.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Linden, N. J. - ALT Skyriaus pastangomis, bendradarbiaujant visoms lietuviškoms organizacijoms, ruošiamas iškilmingas 40 metų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimas. Sutiko dalyvauti ir pasakyti kalbas Kongreso atstovė Florence P. Dwyer, Lindeno miesto burmistras W. J. Hurst, VLIK'o atstovas H. Blazas, Lietuvos Atsiminimų radijo valandos direktorius Jokūbas Stukas ir kun. Totoraits.

Meninėje programoje naujai kylanti jauna meninė pajėga Irena Stankūnaitė, muzikas J. Stankūnas, pasižymėjusi dainininkė Ona Zubavičienė, muzikės Čerčenės-Mulks vadovaujamas Lindeno moterų Birutės choras, vyrų kvartetas, Lindeno lietuvių šeštadieniškos mokyklos mokiniai ir kt.

Minėjimas pradėdamas 3 val. po pietų, Lithuanian Liberty Hall patalpose, 340 Mitchell Ave., Lindene. Kadangi dalyvauja aukšti svečiai, tai ALT Lindeno Skyriaus Valdyba prašo visuomenę gausiai ir punktualiai atsilankyti, tuo parodant svetimtaučiams, kad mes mokam būti drausmingi ir kad mums labai brangi ši šventė.

Po minėjimo ruošiamos svečiams, programos dalyviams bei jų artimiesiems kuklios lietuviškos vaišės.

Įėjimas nemokamas.

V. M. ST

APLINK Pasauli

* Prezidentas Eisenhoweris pareiškė, kad Amerikos ekonominis gyvenimas savo pagrinduose yra sveikas ir kad sekanti mėnesį nedirbančiųjų skaičius pradės mažėti. Šiuo metu yra puspenko milijono bedarbių, gi dirbančiųjų yra beveik 63 milijonai.

* Praėjusią savaitę prancūzų lėktuvai bombardavo vieną Tuniso pasienio kaimą, kuriame buvo įsitvirtinę ALZyro nacionalistai. Žuvo 83 asmenys, kurių dauguma buvo sukilėliai. Tuniso vyriausybė patiekė Saugumo Tarybai skundą ir uždraudė prancūzų laivams įplaukti į Bizerte uostą, bei reikalauja atitraukti iš Tuniso prancūzų igulas. Prancūzijos parlamente, kuriame dėl šio bombardavimo vyko audringi debatai, buvo išreikštas Gaillard vyriausybei pasitikėjimas 335 balsais prieš 179. Gaillard pareiškė, kad prancūzų lėktuvai šį kaimą puolė tik po pakartotinių išpėjimų ALZyro sukilėliams, kurie jame įsitvirtinę šaudė į prancūzus.

* Anglijos premjeras Macmillan, atsakydamas į Bulganino laišką, rašo, kad Anglija sutinka dalyvauti viršūnių konferencijoje, jeigu iš anksto bus tinkamai pasiruošta.

* Valstybės sekretorius Dulles savo konferencijoje pareiškė, kad viršūnių konferencijai pasiruošti nėra būtina užsienių reikalų ministerių konferencija.

* Bulgarijos komunistai tremia miestiečius už vadinamą chuliganizmą ir kolhozus darbams.

* Prancūzai siūlo sovietams, kad pirma užsienių reikalų ministrai sustatytų darbotvarkę, kurią turėtų svarstyti vyriausybės galvos viršūnių konferencijoje. Bet tas nereiškia, kad turėtų būti sušaukta ministerių konferencija, kurios Maskva nenori.

* Naujoji arabų valstybių federacija (Egiptas ir Sirija) didėja. Po Yemen valstybės sutikimo prisijungti prie federacijos, kaip

skelbia Kairo spauda, dar viena arabų valstybė pareiškė noro prisijungti.

* Maskvos radijas skundžiasi, kad sovietų jaunimas nemandagus ir nevartoja tokius žodžius kaip: prašau, atsiprašau, ačiū. Komentatorius papasakojo, kad jis užleidęs savo vietą tramvajuje vienai jaunai merginai, vietoj padėkojusi, išgirdo: "Ar jūs mane laikote sena vista?".

* Amerikos karo laivynas pradėjo statyti pirmą atominį povandeninį laivą iš kurio galės būti leidžiamos raketos "Polaris", skriejančios 1,500 mylių.

ALT TELEGRAMA VALST. SEKRETORIUI JOHN FOSTER DULLES

ALT Vykdomasis Komitetas vasario 8 d. pasiuntė valstybės sekretoriui John Foster Dulles telegramą, kurioje išreikšė savo pasitenkinimą dėl sekretoriaus tvirto nusistatymo nepripažinti sovietų užkariavimų Rytų Europoje.

Toliau telegramoje sakoma: "Daryti naujas sutartis su vyriausybe, kuri yra sulaužiusi daugelį tarptautinių paktų bei sutarčių ir net derėtis su tokia vyriausybe, kuri savo agresijos veiksmais bei priešpaudos politika sukūrė dabartinę įtampą -- būtų atsisakymas tarptautinės teisės principų ir moralės."

"Amerikos Lietuvių Taryba yra ypatingai dėkinga Jums, pone Sekretoriau, už Jūsų nenulstamas pastangas remti sovietų pavergtųjų tautų teises bei žadinti laisvojo pasaulio sąžinę, kad tos teisės būtų įgyvendintos."

Telegrama užbaigiama priminiu, kad š. m. vasario 16 d. visose Amerikos lietuvių kolonijose švenčiama Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukaktis ir kad tos sukakties proga panašios mintys bus skleidžiamos Amerikos lietuvių masėse.

Per Pabaltijo Valstybių atstovų Washingtone pasitarimus Lietuvos pasiuntinybėje. Iš kairės į dešinę: Dr. A. Spekke -- Latvijos, J. Kajeckas -- Lietuvos ir J. Kaiv -- Estijos.

Septyni "katalikai" iš Lietuvos Romoje padarė konferenciją...

Dienraštis Il Giornale d'Italia rašo apie keistą spaudos konferenciją, kuri įvyko viename Romos viešbutyje sausio 4 dieną. Kaip žinoma, Italijoje artėjama prie politinių rinkimų. Tačiau apie tai nieko nežinodami, grupė taip vadinamų lietuvių "katalikų", pakviesti ekskomunikuoto italų kunigo don Gaggero, dabar tapusiu veikliu komunistu, atvyko į Italiją pasisvečiuoti. Atvažiavę į Romą, tie ponai, tai yra Martinaitis, Matukynas, Mikalkevičienė, Medekša ir kompanija, staiga sumanė sušaukti spaudos konferenciją. Stebėtinas tai įvykis ir todėl, kad paprastai turistai, jei ištikrųjų turistiniais tikslais jie lankosi, Italijoje spaudos konferencijų nedaro. Taigi konferencija buvo sušaukta viešbutyje prie Romos stoties, kuriame lietuviai turistai atvykę iš sovietų okupuotos Lietuvos, buvo sustoję. Konferencijos garbės svečiais buvo sovietų ambasados Romoje atstovai, konferencijos oficiali kalba -- rusų. Į šią spaudos konferenciją susirinkę italų žurnalistai buvo painformuoti, kaip gyvena okupuotoje Lietuvoje katalikai. Gyvena jie labai gerai, tvirtino blogas vertėjas. Lietuvoje katalikai eina į bažnyčią, Valstybės bažnyčią, gali

krikštyti naujagimius. Katalikai Lietuvoje net turėję žinių apie Popiežiaus pasakytą Kalėdų progą kalbą. Jie gali vartoti maldaknyges. Visas tas laisves lietuviams katalikams suteikianti Sovietų Rusija kuri, kaip visiems yra žinoma, yra okupavusi Lietuvą. Minėtoje spaudos konferencijoje viskas ėjo sekmingai tol, kol žurnalistai nepradėjo statyti klausimų.

Tiktai štikiomis aplinkybėmis sužinojome, kad sovietų okupuotoje Lietuvoje komunistai negali būti katalikai, kad katalikų tikybos gali būti mokoma tiktai šeimoje, kad jokia katalikiškos stovės partija Lietuvoje negali veikti ir kad taip pat negyvena jokia katalikiška spauda: išskyrus minėtos maldaknyges ir kalendoriaus. Nėra jokių katalikiškų organizacijų ir draudžiama viešai diskutuoti religinius klausimus. Iš Lietuvos atvažiavę "katalikai" nesugebėjo atsakyti į sekančius klausimus: kiek vienuolynų yra Lietuvoje, kiek dvasiškų laikoma ar buvo laikoma kalėjimuose, kodėl lietuviams kunigams draudžiama išvykti iš Lietuvos, kodėl valdžia kišasi į religinius reikalus.

Jų pareiškimai tik aiškiai parodė konferencijos propagandinį

tikslą. Dėl blogai informuotų lietuvių "katalikų" neatsakytus klausimus -- rašo il Giornale d'Italia -- štai keletas atsakymų ir paaiškinimų. Nuo tos dienos, kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, spaudos laisvė ten buvo panaikinta. Okupuotoje Lietuvoje egzistuoja tik komunistinė spauda ir leidžiamos tik komunistinės knygos. Sovietų valdomoje Lietuvoje nėra vienuolynų, jie buvo visi sovietų panaikinti. Taip pat buvo panaikintos katalikiškos organizacijos, kurios, prieš sovietų okupaciją, turėjo atsuonis šimtus tūkstančių narių. Mokyklose draudžiama dėstyti tikybos mokslą, nors devyniasdešimtis procentų visų lietuvių yra katalikai. Kalėdų šventės panaikintos. Visoje Lietuvoje liko tik viena dvasinė seminarija, kurioje tėra 50 seminaristų. Prieš sovietų okupaciją seminaristų buvo keturios su 470 seminaristų. Už bažnytines vestuves ir laidotuves reikia mokėti mokesčius.

(Tęsinys 10 psl.)

VIENYBĖ
geriausia dovana
draugui

LATEST DIVIDEND
DECLARED AT THE
INCREASED RATE
of

3 1/4 % a year

(3% regular plus 1/4 % extra)
Compounded
QUARTERLY

Save Here -- And Profit More -- Right Now!

THE Kings County
SAVINGS BANK

Incorporated 1860

2 CONVENIENT OFFICES:
135 Broadway at Bedford Avenue
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Kai minime kokį praeitį (vykį), tai mums svarbu ne tik pagerbti jo malonų prisiminimą, bet kartais galima iš tos praeities padaryti kitų išvadų, naudingų tolimesnei ateičiai, o kaipada ir netolimajai.

Šiandien kalbėdami apie Vasario 16 aktą, norėtume žvilgtelėti kiek į senesnius laikus tam, kad galėtume kaip savo išvadomis pateikti. Norėčiau atkreipti dėmesį į nedidelį skaičių (vykių), kurie betgi duoda mums daug apie ką pagaltoti.

Pradėkime nuo labai žinomų dalykų, į kuriuos kartais nepakankamai kreipiame dėmesio...

Štai Aušra. Kaip žinoma, Aušrą paruošė Basanavičius, Šliūpas, labai nedidelis lietuvių būrelis, netgi iš pradžių nesuimeretęs į būrelį, -- jie davė labai kuklų, atsargų laikraštį, iš kurio išaugo visas tolimesnis lietuvių tautinis sąjūdis. Jie sakė, kad mums reikia eiti nauju keliu. Kokiu? Kad lietuviai turi būti savarankūs. Nekalbėjo daug apie politiką ir net vengė užgaudinėti rusus ar vokiečius, gal tiek tiek lenkus.

Dabar klausimas: kodėl Basanavičius ėmė leisti tą laikraštį? Ir dar svarbesnis: kas jį įgaliojo?

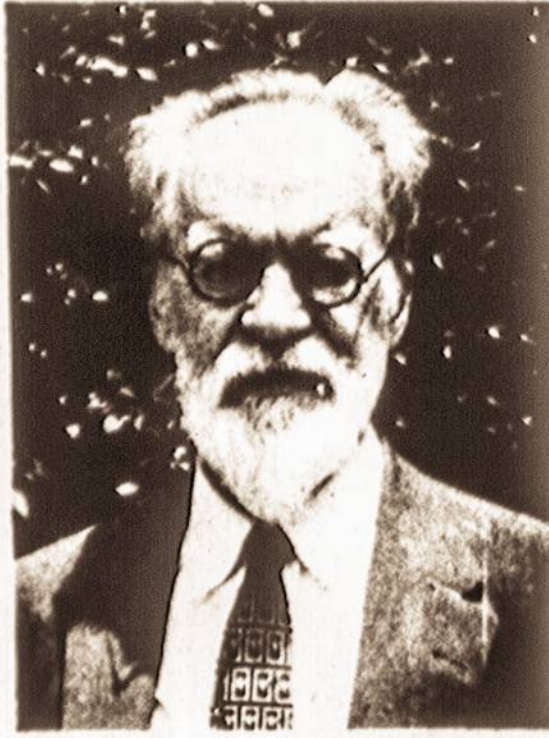
Atrodytų, lyg nereikalingas klausimas. Kas įgaliojo Basanavičių ir tuos kitus aušrininkus, labai kuklų jų skaičių, kalbėti, raginti, kelti klausimus ne tik savo vardu, bet gana aiškiai ir tautos vardu? Bet jeigu mes prisiminsime, kaip Aušrai reikėjo eiti, su kuo grumtis ir kokius priekaištus girdėti, tai anas klausimas nebus toks jau nereikalingas. Kaimynai gi ėmė kaltinti Aušrą: vienį esant ją vokiečių politikos įrankiu, kiti maskolių įrankiu, tretį -- lenkų. Mums lengva atsakyti, kad niekieno svetimų įrankiu ji nebuvo, bet kaltinimai pasilieka. Dar blogiau, ir pačioje lietuvių visuomenėje Aušra visiskai ne taip jau lengvai prigijo. Ji čia irgi tuojau susilaukė priekaištų. Atsiminkime vyskupą Baranaušką ir kitus. Vyresnio amžiaus dvasiškija žiūrėjo į ją su labai dideliu nepasitikėjimu. Jie joki būdu nenorėjo sutikti su Aušros rodomu keliu, protestavo, nes tai buvo naujas žodis, tai buvo atskilimas nuo praeties, nuo tradicijų, tegu sustingusių, tada nenaudingų ir dabar mums juokingų, bet vis dėlto įgalėjusių tradicijų.

O kokį buvo rodomas naujas kelias? Kad lietuvių tauta turi žengti savarankiu keliu, nepriklausyti nei nuo lenkų, nei nuo vokiečių, nei nuo maskolių. Visa tai buvo dėstoma labai atsargiai, dažnai net nedrąsiai, bet pati mintis buvo aiški ir taip ji visų buvo suprasta. Tad dabar, jeigu mes užklaustume iš tikrųjų Basanavičių: "Kieno įgaliotas tu veikti?", -- jis viena regalėtu atsakytų: "Niekieno neįgaliotas. Pats save esu įgaliojęs!.." Ir dabar niekam neatrodo, kad anas jo "išsifokimas" būtų buvęs neteisėtas ar nereikalingas. Jis davė tai, ko tada tautai reikėjo. Tauta ilgai tai priėmė ir nuėjo jo rodomu keliu.

KAS JUS ĮGALIOJO KOVOTI UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ?

Tiesa, toliau mūsų visuomenėje atsirado naujų krypčių, kūrėsi kiti laikraščiai -- Varpas, Apžvalga, Tėvynės Sargas, Darbininkų Balsas... Tos kryptys savo tarpe kirtosi, buvo daug nesupratimų, daug priekaištų vienį kitiems. "Kieno vardu jūs kalbate?", būdavo ir tada paklausimų. Dabar mes jau lengvai suprantame, kad anie priekaištai nebuvo reikšmingi. Visa, kas iš anų ginčų, iš tų įvairių laikraščių susikirtimų, iš jų svajojimų ir įvairių pasisakymų išaugo, -- yra gi priimtina. O juk kiekvienas laikraštis, kiekvienas to laikraščio iniciatorius, veikėjas labai dažnai sakėsi prieš tuomet nusistovėjusią visuomeninę nuomonę, kryptį ar tradiciją, reikėsi lyg ir skaldytoju to, kas buvo. Tas "skaldymas" daugeliui tada atrodė pavojingas, rizikingas mūsų didelei tautai, o vis dėlto vėliau pasirodė, kad tie "skaldytojai" nepadarė tautai blogo darbo.

Kiekvienas iš jų, lygiai taip kaip ir Basanavičius, galėjo pasakyti: -- aš veikiu neįgaliotas, nerinktas, bet veikiu gryną sąžinę, stengiuosi eiti tiesiu keliu, tokiu, kuris man atrodo yra

MYKOLAS BIRŽIŠKA
Vasario 16 Akto Signataras

anuometinių veikėjų, kurie net nesislėpė ir aiškiai ėjo visuomenės "skaldytojais". Bet 1905 m., revoliucijos metais, tie "skaldytojai" kaip tik bene reikšmingiausiai pasireiškė ir davė visuomenei, kas ją tuo metu jungė. Skaldytojai virto -- vienytojais.

Štai 1905-ji metai, Didysis Vilniaus Seimas...

Jis keliolikai metų, ligi pat Lietuvos Nepriklausomybės pasiekimo, nustatė lietuvių tautos

mas Vilniuje, tie jo du tūkstančiai atstovų? Tai kažkas, kas jau imponavo ne tik mūsų tautai, bet ir kaimynams. Ir niekas tada nedrįso užklausti: "O kas gi jus įgaliojo?". Du tūkstančiai žmonių, tai aišku, jog čia ne koks šiaip sau paprastas eilinis seimas. Bet iš kur tie atstovai atsirado? Tiesa, jų dalis, ir nemaža dalis, buvo rinkti valsčių, parapijų ar kaimų, -- be kokių iš anksto nustatytu taisyklių apie rinkimo būdą, slaptą balsavimą ir t.t. Tik aišku, kad turbūt niekas slaptu balsavimu nebuvo rinktas ir daugiausia pasireiškė tie, kurie jau pirma buvo valsčiuje labiau žinomi, kiti ir patys pasisiūlė, kitiems vėl, kad šiaip jau buvo patogiau nuvažiuoti į Vilnių. Štai taip jie ir buvo išrinkti.

Tokiu būdu iš įvairių draugijų, organizacijų, tuomet dar labai negausių nariais partijų išsiskyrė atstovai. Gi daugiausia suėjo šiaip geri lietuviai, kurie tik norėjo ir galėjo. Niekas ten neklausė nei paso, niekas neklausė nei įgaliojimo. Tie du tūkstančiai žmonių po dviejų dienų ginčų, triukšmo, nesupratimų sugebėjo duoti bendrą

bendrai paėmus, mes ir ėjom ligi pat Pirmojo Pasaulinio Karo, įveikdami caro reakciją, įveikdami įvairias grupeles, kurios kartais mėgindavo atsukti nuo bendrosios linijos.

Štai toliau prieinam prie Vilniaus konferencijos 1917 metais...

Čia dalykas jau dar rimtesnis. Jeigu dėl Didžiojo Vilniaus Seimo nebuvo kokių stambių priekaištų ir niekas nesakė, ko dėl jūs, lietuviai, kalbate visos Lietuvos vardu, kuomet čia yra ir kitų tautybių, yra gal žmonių, kurie kitaip žūri į politikos ir kitus panašius reikalus, tai dėl 1917 m. Vilniaus Konferencijos ir paskui dėl Valstybės Tarybos buvo jau nemažai priekaištų ir užsipuolimų, kuri iš dalies gali mums priminti anuomet Aušros patirtuosius. Taip istorija kartojasi.

Iš kur atsirado tie du šimtai žmonių, kurie sudarė Vilniaus Konferenciją? Buvo priekaištų iš lenkų politikų ir tie priekaištai net ligšiol kartojasi įvairiuose istorijos ar publicistikos rašiniuose, jog šioji konferencija buvo susaukta vokiečių ir vokiečių parinktieji žmonės sprendė taip, kaip tuo laiku buvo patogiausia vokiečiams.

Ne, taip nebuvo! Mes negalim sakyti, kad konferencijos atstovai buvo rinkti, nors taip, kaip buvo rinkta dalis Didžiojo Vilniaus Seimo atstovų. Atsiminkime, kad tai buvo karo laikas. Lietuva vokiečių okupuota, ir labai didelė lietuvių inteligencijos dalis atsikūrusi kitoje karo linijos pusėje -- Rusijoje -- negalėjo betarpiškai dalyvauti bendrame mūsų darbe. Partijos Lietuvoje buvo beveik pranykusios, pasilikę tik maži likučiai. Gi iš inteligencijos buvo pasilikusi be maž vieni tik dvarininkai, kunigija, šiaip dar pora dešimčių Vilniuje pritapsusių inteligentų, kurkas mažiau Kaune, o toliau Lietuvoje beveik nieko nelikę.

Tad kai mes jau buvome gavę iš vokiečių sutikimą konferencijai šaukti, tuojau pastatėme jiems dvi sąlygas: pirmą, kad turi būti pakviesti visi tie, kuriuos mes nurodysim; antra, kad vokiečiai iš šalies nesikištų į konferencijos darbus, ne tik nesikištų, bet ir nepasirodytų konferencijos salėje. Tada maždaug iš vokiečių pusės ir buvo išlaikyta. Sakysim, iš koncentracijos stovyklų ir belaisvių stovyklų buvo išleisti tie, kuriuos mes nurodėme. Tokiu tarpe Jonas Vileišis kaip tik suskubo atsirasti berods pirmąją konferencijos dieną ir buvo išrinktas į Tarybą. Tiesa, vokiečiai kaipur bandė mus įspėti, kad vienas ar kitas mūsų reikalaujamas pakviesti į konferenciją jiems esąs nelabai priimtinas. Bet buvo jiems priminta, kad taip yra sutarta, ir visi mūsų nurodytieji buvo pakviesti. Ir jie atsirado, tik vienas kitas pervėlai.

Gali būti pileidimas, kad štai partijų ar srovių įtaka konferencijos sudėtyje galėjo netiksliai ar neigiamai pasireikšti. Duočiau tokį pavyzdį. Kai mes Lietuvių Mokslo Draugijoje, pas (Nukelta į 8 psl.)

notarinas.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: 1. Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamas pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniams pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir su valstybe atskirišanti nuo visų valstybių ryzau, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau susauktas steigiamasis seimas, demokratiniu būdu visu jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešama apie tai vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

(Handwritten signatures of conference members)

geras ir naudingas tautai, tai aš aiškiai ir pateikiu... Pastarasis pavyzdys, kuris gal priestarautų mano čia išdėstyti minčiai, tai būtų Darbininkų Balsas su Augustinu Janulaitiu ir visa eile

ir Lietuvos politinė krypti. Tame seime ir jo priimtose rezoliucijose kaip tik daugiausia ir pasireiškė toji dvasia, kurią skaldytojai pirmiau ugdė!

O kas ir koks buvo tasai Seim rezoliuciją, kuri ir šiandien gali būti ne tik su malonumu praeičiai, bet ir visai rimtai paskaityta. Ir pabraukiu, jie davė ir nubrėžė kelią, kaip toliau eiti. Tuo Seimo nurodytu keliu,

TAI BUVO VIENYBĖS TRIUMFAS

Visiems žinoma, kad Vienybės koncertai skiriasi iš daugelio kitų, tačiau šis paskutinis per visus 72 metus tikrai buvo laikraščio triumfas, kaip išsireiškė redaktorius Juozas Tysliava, atidarydamas programą ir dėkodamas publikai už taip gausų atsilankymą. Ir tie patys žodžiai girdėjosi kiekvienam salės kampely. Juos kartojo seni ir jauni. O triumfu pavadintas tiek savo programos aukštu lygiu, idomumu, tiek žmonių gausumu. Dar pusė valandos prieš pradėdant gatvė stovėjo ilga eilė prie bilietų.

Maloni staigmena buvo matyti specialiai iš Hollywoodo atvykusią viešnią filmų aktorę Rūtą Lee Kilmonytę, kuri buvo koncerto programos pranešėja ir Miss Lithuania Jury komisijos garbės pirmininkė, uždėjusi vainiką Vienybės skaitytojų išrinktajai Auđronei Bagdonaitei iš Chicagos.

Rūta supažindino publiką su tais klausimais, kurių daugiausia ji gauna lankydamą lietuvių kolonijas. Truputį iš jos pačios ir Hollywoodo gyvenimo.

Malonu buvo klausyti jos faisyklingą lietuvišką kalbą ir stebėti grakščią scenoje laikyseną.

Ji pažymėjo, jog visur svetimųjų klausiami su pasidžiavimu sakosi esanti lietuvaite ir aiškina savo vardo Rūta lietuvišką simbolinę reikšmę.

Be pranešimo ji dar paskaitė J. Tysliavos poemą "Lietuva", kurios žodžiai ir Rūtos naturalus, gilus vaidybinis įsijautimas bei pergyvenimas publiką mintimis nukėlė į

EMILJA ČEKIENĖ

kenčiančią Lietuvą ir po linksmesnės programos privertė sumirtėti, susimąstyti.

Prieš koncertą pasirodė magikas Vytautas Jurgėla, meniškai atlikdamas žiūrovams nesuprantamų keletą numerių.

Po to, Rūta Kilmonytė pristatė visiems jau girdėtą ir mėgiamą sopraną Joan Francis, Miuncheno operos solistę. Ji buvo pasirinkusi gana sunkų repertuarą, kurį labai gerai atliko.

Tiek aukštų tiek žemų gaidų išpildyme balsas plaukė lygiai, be liūčių alsavime, aiškiai tarena. Dainavo įnešdama vaidybinio elemento, tačiau laikysena scenoje kiek pasikeitė. Jei anksčiau kai kam atrodė net per judri, tai dabar ramesnė, bet gana laisva ir žiūrovą maloniai nuteikianti.

Nepaprastai publiką sužavėjo pasaulinio garso akordionistas Charles Daubaras, virtuosiškai išpildydamas keletą labai sunkių muzikos kūrinių.

Nors matėsi jo nuovargis ir prakaitas, tačiau publika be pasigailėjimo plojo, kol tik dar kartą iššaukė.

Nei kiek neblogiau savo partiją atliko ir Arnoldas Vokietaitis, bosas-baritonas, sudainuodamas keletą arijų iš operų. Ypatingai naturalia vaidyba pavaizdavo Fausto Mefistofelį.

Solistas dainavo su įsigyvenimu į dainuojamą kūrinių. Balsas skambėjo lengvai, tarimas aiškus, gera dainavimo technika.

Solistams akompanavo Stanley Sontag.

Visi čia išvardinti programos dalyviai užpraėta sekmdienį savo talentais užburę porą tūkstančių žiūrovų, mūsų pasididžiavimui yra čia gimę jauni lietuviai, po visą pasaulį garsinę savo tėvų gimtąjį kraštą — Lietuvą. Tai mūsų ambasadoriai.

Koncerte dalyvavo ir publikai buvo pristatyta, kartu su ja atvykusi Rūtos mamytė M. Kilmonienė, nuoširdi dzūkė, savo ir visų lietuvių džiaugsmui, išauklėjusi svetimoj padangėj tikrą Lietuvos laukų dukrą.

Po programos Rūta dar ilgai negalėjo ilsėtis apsupta būrio lietuvių, prašančių autografų. Nors jų tiek daug, bet ji su kiekvienu maloniai pašneka, kaip tikra jų sesuo ir draugė.

Taip pat buvo pristatyti akordionisto V. Daubaro tėvai ir žmona, be to, buvo pristatyti solisto A. Vokietaičio tėvai iš New Haven, Conn.

Abi mūsų viešnios buvo gausiai apdovanotos gėlėmis. O V. Leskaitienė, Liet. Mot. Atst. Klubo vardu, išeikdama gėles tarė sveikinimo bei padėkos žodį.

Koncerto salėje buvo įrengtas ir spaudos kampelis, kuriuo pasirūpino V. Vaitkus iš Waterburio, tačiau, liūdna, kad mažai kas juo domėjosi, daugiausia tie, kurie patys knygas rašo, anot spaudos kampo savininko.

Čia galėjai sutikti seniai matytus draugus ir pažįstamus, iš tolimiausių Amerikos vietų.

Įspūdžiai iš koncerto

Juozas Grabau

Pradedu nuo "mažiausių". Pranešinėtojai... Tysliava puikus, bet... aš pasirinkčiau Rūtą. Tiesą sakant, atrodo, kad ir jis buvo tokios pat nuomonės, jei užleido jam pirmąją vietą. Tuomi jis iškėlė šį koncertą aukščiau už visus kitus. Aš čia nenoriu mažinti reikšmės aktorių tiek anksčiau tiek dabar buvusių. Anksčiau buvo taip pat stiprių pajėgų, ypač prisimenant paskutinių metų koncertą su žavia lietuviškąja lakštingala iš Chicagos.

Šiais metais... Joan Francis. Nėbereikalo ją angažavo Miuncheno Opera. Algirdas Vokietaitis visiškai subren-

Magikas Vytautas Jurgėla (kairėje) žavėjęs Vienybės koncerto publiką savo stebūklais: vėliavų traukimu, metalinių žiedų sunėrimu ir t. t. Bas-baritonas Arnoldas M. Vokietaitis (dešinėje) pirmą kartą dainavęs Vienybės koncerte, visus žavėjo savo talento pajėga. Tai kylanti meno žvaigždė.

Charles Daubaras, virtuozas akordionistas, kuriam Vienybės koncerto publika sukėlė daugiausia ovacijų. „Jis yra genijus“ sakė ne vienas koncerto dalyvių.

dės dainininkas. Vargšas Daubaras... Ištikro buvo vargšas... Šilo, prakaitavo... Bet... nemažiau prakaitavo ir publika, plodama jo meniškos sielos pasireiškimams. Mano atestacija čia neberekalinga. Publika išreiškė jam geresnę atestaciją.

Vytautas Jurgėla yra ne kas kitas kaip Juozas Tysliava. Tiek vienas tiek kitas sugeba padaryti iš visko nieką ir iš nieko viską.

Atsimenu daug Vienybės koncertų, kur buvo gan stiprios ir gerokai stiprios meninės jė-

gos, bet... nebuvo ryšio tarp paskirų koncerto dalių ir todėl nesusidarė tokio stipraus išpūdžio, kaip kad šiais metais.

Ši lieknoji gražioji lietuviškoji Rūta savo išvaizda, šypsena ir aktoriškais gabumais sujungė, sucementavo atskirus programos gabalus į vieną didžiulį išpūdingą vienetą, kurio žavingumą publika, manau, negreit užmirš.

Miss Lithuania rinkimai taip pat įnešė ne mažo gyvumo koncerto programai. Aš manau, tas

(Nukelta į 9 psl.)

Prelatas Jonas Balkūnas šį sekmadienį, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjime, Webster Hall, New Yorke, kalbės visų New Yorko Lietuvių Tarybą sudarančių grupių vardu. Be to, dalyvaus ir kalbės gubernatorius Harrimanas.

Vytauto nuotrauka

Ketvirtadienį abiejų Kongreso rūmų pagerbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį. Tai proga prieš pradedant posėdžius Senate invokaciją sukalbėjo vyskupas V. Brizgys, o Atstovų Rūmuose kun. J. Juknevičius. Posėdžio metu senatoriai ir kongresmanai pasukė keletą kalbų, primindami Lietuvos tragediją.

* Vokietų Berlyno policija sulaukė dr. Wolfgang Wohlgenuth, kaltinamą prieš pusketvirtą metų pagrobusi ir nugalbūsi komunistams dr. Otto John. Pažinantis vėliau grįžo į Vakarų Vokietiją, kur buvo nuteistas kaip išdavikas kareli.

MOTERŲ VEIKLA BROOKLYNE

Sausio 31 d. Penikų bute, Brooklyne, įvyko Liet. Moterų Atstovybės klubo metinis susirinkimas, kuriam pirmininkavo A. Zubkienė, sekr. B. Dičmonienė.

Klubo narės, išklausiusios pirm. V. Leskaitienės ir ižd. E. Legeckienės metų veiklos pranešimus, turėjo progos pasidžiaugti valdybos, o tuo pačiu ir daugelio narių veiklumu bei pasiaukojimu, skiriančiam klubo reikalams paskutinį savo laiką.

Iš didesnių darbų, kurie ypač daug energijos, darbo, lėšų sutelkimo ir didelės lietuvių tautos pareikalavo, tai buvo praėtais metais įvykusi Tarptautinė Moterų paroda, kurioje mūsų moterys tarp 33 tautų demonstravo lietuvių liaudies meną bei mūsų kultūrinę vertybę.

Antras didesnis įvykis buvo, tęsiant mūsų tautinės tradicijas, suruoštas Velykų šventės. Šios šventės proga buvo pakviestos mūsų talentingos moterys A. Augustinavičienė paskaitą skaityti ir rašytoja N. Mazalaitė savo kūrinį paskaityti.

Tenka pažymėti, kad šie mūsų moterų darbai neapsieina be didelės jaunųjų tautos. Todėl reikia tikėtis, kad šios būsimos lietuvių moterų vardo reprezentantės ateity, tollmesnės mūsų kultūrinę vertybę puoselės.

Be to, klubo lėšomis išsiųstas sėjtinys į Sibirą vienai žemai sušelpiti. Kuklios aukos paskirtos: Kalėdų proga

simbolinėms dovanėlėms nupirkti seneliams ir vaikams Europoj, Vasario 16 gimnazijai, Balfui, liet. televizijos ir radijo programai paremti, Malronio lituanistinei mokyklai, Lituanus žurnalui, spaudai ir k.

Per metus įvyko 6 narių susirinkimai ir 7 valdybos posėdžiai.

Diskusijose aktyviai dalyvavo E. Rastenienė, L. Bieľlukienė, V. Leskaitienė, dr. M. Kregždienė ir k.

Į naują valdybą išrinkta: V. Jonuškaitė-Leskaitienė -- pirm., dr. M. Kregždienė -- vic. B. Dičmonienė -- sekr., V. Šleikienė -- ižd., T. Penikienė ir A. Birutienė.

Susirinkimas išreiškė padėką E. Legeckienei už stropų ėjimą ižd. pareigų, kurių ji dėl motinos Plechavičienės ligos toliau eiti nesutiko.

Iš naujosios valdybos artimiausių užsimojimų yra suruošti komp. Banalčio kūrinų koncertą ir visą pelną skirti jo parašytai operai "Juratė ir Kastytis" išleidimui.

Lietuvės moterys tikisi, kad šį jų užsibrėžtą gražų tikslą bei pastangas plačioji mūsų visuomenė tinkamai įvertins ir parems gausiu atsilankymu.

E. Č.

* Laivyno vadovybė iš Washingtono praneša, kad vienas Amerikos satelito, dabar skriejančio aplink žemę, radijas nustojęs veikti. Antrasis radijas tebeveikia.

Kryžkelės

VYTAUTAS PAMAŽĖL PRADĖJO

Jau nuo Lydos karalienė Jadvyga susirūpino lietuvių krikštu. Pirmyn nusiuntė bajorus ieškoti kaimuose dar nepakrikštytų. Tokius būrius seniūnai suvarydavo arčiau prie kelio, sustatydavo prie tyro tekančio vandenėlio ir laukdavo atvažiuojant karalienės. Karalienė visus apeidavo ir visus savo ranka apdalydavo po baltą trintį.

Kadangi nebuvo lietuviškai mokačių kunigų, tai pamokslą prieš krikštijant pasakydavo karalius Jogaila arba kunigaikštis Vytautas. Abu, kaip mokėdami, supažindindavo žmones su krikščionių tikėjimu, aiškindavo krikšto sakramentą. Paskui atskirdavo vyrus nuo moterų, suvarydavo į vandenį, ir kunigai krikštydavo kiekvieną būrį atskirai. Kiekvienam būriui duodavo vieną, vyrišką ar moterišką, bendrą vardą.

Kai nepakrikštytų rasdavosi maža, tai vietos bajorai ar seniūnai, norėdami įtikti valdovams, liepdavo krikštytis visiems.

Už Lydos, arčiau prie Vilniaus, kraštas darėsi tuštesnis ir nykesnis; visur tebebuvo griuvėsiai, degėsi ir žymės neseniai čia siautusio ir grobusio kryžiuočių. Visa sritis buvo taip nusiaušta, o žmonės išblaškyti, kad reta kur organizuotai pasitikdavo juos bajorai ar vietos seniūnai. Pakelėse užjodavo tik sudegintų kaimų, sodybų. Prie degusių susirinkę žmonių būreliai laukdavo pravažiuojant viešpačių ir sulaukė klaupdavo ant žemės ir maldaudavo pagalbos gyvuliais, javais, ūkio padargais... Prašydavo išpirkti iš kryžiuočių nelaisvės jų tėvus, sūnus, brolius... Kad įsigytų valdovų malonės, tokie pavargėliai krikštijosi visi, nepaisydami, ar jie buvo senos tikybos, ar jau krikščionys.

Nebelinksmas pasidarė ir karalius Jogaila; dar giliau susimąstęs kunigaikštis Vytautas, ir šturpus šalies vaizdas prisilėgė visų nuotaiką.

Gan toli nuo Vilniaus labai iškilmingai pasitiko abu viešpačius Jogailos vietininkas Lietuvoje, Jonas Olesnickis, su keliais šimtais lenkų ir lietuvių raitelių. Pačiame Vilniuje jau laukė jų gausiai suplaukę Lietuvos, Gudų ir Žemaičių bajorai ir žmonių minios.

Prieš dvejus metus Vytautas ir jo sąjungininkai Vilniaus miestą visai buvo sunaikinę ir išgriovę Kreivąją pilį, bet dabar nei paties miesto, nei tvirtovės nebegalima buvo ir pažinti: Kreivoji atstatyta iš naujo ir visa akmeninė; mieste namų daugiau jau mūrinių, negu medinių. Išdygusi dar viena bažnyčia ir dar dviem padėti pamatai.

Bajoras Griežė su savo žmona ir uošve tuojau aplankė Knystauto kapą ir užpirko mišias. Ir Vilniuje daug ką jis turėjo paaiškinti ir papasakoti savo mylimai žmonai.

Neilgai viešėjo Vilniuje karalius su karaliene: tik sutvarkė drauge su Vytautu kai kuriuos svarbesnius valstybės reikalus, surašė sutartį su Skirgaila ir po dviejų dienų išplaukė Nerimi ir Šventąja su dideliu kunigų ir palydovų būriu į Aukštaičius krikštyti, bet, neprisiyrę Ukmergės, turėjo grįžti atgal, nes sužinojo, kad šiaurės Lietuvoje siaučia įsibrovę kalavijuočiai.

Sugrįžę nebenorėjo ilgiau pasilikti Lietuvos sostinėje. Jogaila skubėjo į Lietuvos Brastos girias medžioti, karalienė tikėjosi pakelėje apkrikštysianti dar ne vieną lietuvių būrį. Atsisveikindamas Jo-

VIENKARTINIS SKAUTŲ HUMORO LAIKRAŠTIS

Akademinis Skautų Sąjūdis savo 10 metų jubiliejaus proga išleido vienkartinį didesnės apimtios humoro laikraštį Sumuštinį. Jame yra pasiūlypoma iš ateitininkų, santariečių ir skautų; yra įdomūs linkėjimai studentų veikėjams, aprašomos įvairios studentiško gyvenimo apraiškos, instrukcijos slidinėjimo ir t. t. New Yorke Sumuštinį galima gauti pas inž. J. Ulėną, 315 Eldert St., Brooklyne.

MUZIKOS VALANDA

Vasario 15 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Demokratinio Darbo Tarka rengia modernios muzikos valandą Baltų Laisvės Namuose, 131 E. 70 St., New Yorke. Jurgis Mačiūnas papasakos apie ekspresionizmą modernioje muzikoje ir savo pastabas iliustruos plokštelėmis. Šio vakaro tema — "Nuo Mussorgskio iki Musique Concrete."

Susipažinus su įvairiomis skirtingomis modernios muzikos kryptimis, ir išklausus muzikos kūrinių, vyks bendros diskusijos.

LIETUVIŠKA TV PROGRAMA

Lietuviškoji televizijos programa, ruošiama Lietuvos Atsiminimų Radijo Valandos direktoriaus Jokūbo J. Stuko, įvyks kovo 2 d., sekmadienį, 4 val. popietį, iš New Yorko televizijos stoties WATV, 13 kanalo.

VIRŠUJE: Ryšium su Vasario 16 minėjimu New Yorke, vietos didžioji spauda pasigedo lietuvių tautiniuose kostiumuose. Todėl Ligija Babarskaitė, Danutė Leskaitytė ir Vida Janulevičiūtė sutiko patarnauti, leisdamos portretistui Vyt. Maželiui jas fotografuoti.

RUOŠTIS PASKUTINEI KOVAI

A. Vienuolis

gaila vėl spaudė broliui ranką, žiūrėjo jam į akis ir tarytum galėjo su juo skirtis ir palikti Lietuvą. Labai maloniai atsisveikino su kunigaikščiu ir karalienė Jadvyga ir pavadino jį mylimu broliu. Vytautas iškilmingai palydėjo karališką porą toli už miesto.

Sugrįžęs į Aukštąją Vilniaus pilį, tuojau ir pats pradėjo ruošti kelionėn. Prieš palikdamas Vilnių, pakeitė tvirtovės įgulą, paskyrė naujus viršininkus. Daug ką iš lenkų priėmė savo tarnybon, daug ką visai į Lenkiją atleido. Taip antai, Mikalojų Sepinską padarė Lietuvos kancleriu, Mikalojų Maldžiką — izdininku, o Spytką iš Melšteino nusiuntė savo vietininku į Lucką — Volynės ir Podolės kraštų valdyti ir dovanojo jam didžiausius tų žemių plotus. Bajorą Rambaudą padarė Žemaičių seniūnu; Keršį, Kinsgailą, Miškinį, Garšvą ir kitus paskyrė į pilis įgulų viršininkais. Skersgaudui padovanojo panemunės Sūdaviją. Neužmiršo ir Šarkos ir liepė jam būti Žemaičių girininku. O bajorą Griežę pasiliko prie savęs ir padarė jį visų pulkų armotų ir griautuvų viršininku.

Išvakarėse, prieš išvykdamas iš Vilniaus, atsisėdo kunigaikštis savo aukštoje pilyje prie lango ir perkratė savo žygių išvadas. Ką jis buvo sau užsibrėžęs prieš dešimtį metų, pabėgdamas iš Krėvos pilies kalėjimo pas kryžiuočius, ir apie ką prieš pustrėčių metų galvojo Knystauto pilaitėje, jau beveik atsiėmė. Bet, sulyginus su kitais užsimojimais, kurie jau brendo jo galvoje, buvo tai tik pradžia. Daug ir savo priešų toji jo Lietuvos valstybė turėjo: vakaruose grėsė jai kryžiuočių ordinas ir

lenkai, rytuose — totoriai, šiaurėje — kalavijuočiai. Nė su vienu jų dar nebuvo klausimas pribrendęs ir išspręstas. Bet ir šį kartą, kaip ir anais metais Užubalių pilaitėje, sunkiausias klausimas išspręsti atrodė jam su lenkais.

Kunigaikštis atidarė langą. Buvo naktis. Mirgėjo milijonai žvaigždžių. Gedimino kalne ošė šlamėjo medžiai, ir apačioje tarė jiems Vilnelė. Rytojaus dieną reikėjo išjoti, bet kunigaikštis nenorėjo gulti ir, parimęs ant lango, susimąstė...

Kažkas pravėrė menės duris. Kunigaikštis grįžtelėjo ir pamatė bajorą Griežę.

— Ką gero pasakysi, mano bajorė? — paklausė kunigaikštis.

— Iš Žemaičių žygių sulaukėme.

— Kokių naujienų jie mums atnešė?.. Gerų?.. Blogų?..

— Nelabai gerų, didysis kunigaikštis.

— O kas? — ramiai paklausė Vytautas ir atsisuko veidu į bajorą Griežę.

— Marquardas von Zalcbachas bajorą Sudimantą pakorė.

Kunigaikštis lukterėjo, pagalvojo ir, įbedęs žemėn akis, pasakė:

— Nepigiai jis jiems atsiėjo, mano Sudimantas.

— Nepigiai, kunigaikštis: Nemunas kruvinas į marias tekėjęs.

— Jie jam atkeršijo už visas ordinui padarytas skriaudas, — pasakė kunigaikštis ir vėl paklausė: — O mano kunigaikštienė ar jau žino apie savo dėdės mirtį?

(Nukelta į 8 psl.)

VASARIO 16 IŠKILMĖS

Philadelphia, Pa. - Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 16, 3 val. po pietų, Lietuvių Klubo muzikinėje salėje, 2715 E. Allegheny Avenue.

Kalbėtojai bus: Kongresmanas H. D. Scott, Gubernatoriaus atstovas, miesto burmistro atstovas ir V. Volertas. Meninėje programoje: muziko J. Strollo vedamas choras ir Gedvilo valdželis "Vaidila". Įėjimas laisvas. Po programos, bufetas.

Sventės išvakarėse pamaldos už žuvusius ir nukankintus bus 7 val. vak. Šv. Andriejaus bažnyčioje, per kurias giedos operos solistė J. Augalytė.

Sekmadienį, vasario 16, visose lietuvių bažnyčiose sumos bus atnašaujamos už kenčiančią Lietuvą, prašant jai išsilaisvinimo.

Prašoma gausiai atsilankyti į minėjimą ir duosnia auka paremti Amerikos Lietuvių Tarybą Lietuvos laisvinimo darbe.

V. K.

VILNIAUS VAIZDAS

J. Kuzminskio medžio raižinys

KAS JUS ĮGALIOJO...

(Atkelta iš 4 psl.)

Dr. J. Basanavičių, susirinkom keliolikos vilniečių būrelis numatyti kviestinių į konferenciją sąrašą, tai kiekvienas stengėmės prisiminti ir nurodyti tuos asmenis, apie kuriuos žinojome, kad jie yra Lietuvoje. Maža to, buvo taip stengtasi, jog kiekvienas, kas tik gali, atvyktų konferencijon, kad nežiūrėta net, kas kokiam srovei priklauso. Kunigas Dogelis, žmogus su aiškiais nusistatymais ir pasiūromis, priminė mums kairiesiems, kad štai mes kaip kuriuos iš savųjų pamirštame nurodyti, nežinodami, jog jie yra Lietuvoje, gi jis apie tai žinojo ir vieną kaip tik nurodė (deja, jis vėliau nuėjo... aiškiais bolševikiniais keliais).

Kairiųjų mes negalėjom daug nurodyti. Aš tuo laiku priklausiau Lietuvos socialdemokratų partijai ir, aišku, man rūpėjo nurodyti savuosius žmones, bet galėjom paminėti tik kelis asmenis. Visi kiti buvo kitoje barjero pusėje, Rusijoje. Iš demokratų liaudininkų dar mažiau buvo galima parinkti, tuo labiau, kad kai tada mes tarėmės Vilniuje, čia nebuvo jokių reikšmingesnių liaudininkų, o Jonas Vileišis dar nebuvo atvažiavęs, ir mes gal būtume apleidę kokį provincijoje gyvenusį, bet mums nežinomą liaudininką. Tokiu būdu į konferenciją susirinko apie trečdalis kunigų. Primenu tai aiškiai dėlto, kad konferencijai buvo daromas priekaištas, bet tai buvo neįvengiama. Nes beveik tik vieni kunigai tada nebuvo išvykę į Rusiją (išskyrus labai nedidelę jų dalelę), tad jie ir atsirado konferencijoje.

Nekalbėsiu plačiau apie konferencijos pasitarimus ir diskusijų eigą, nes pagaliau visas smulkmenas būtų sunku ir prisiminti, tik sustosiu kiek ties Valstybės Tarybos, vokiečių vadintos Vertrauensrat, rinkimais. Įvykusieji rinkimai davė tokius rezultatus: iš 20 išrinktųjų šeši buvo kunigai. Faktiškai tai atitiko konferencijoje dalyvavusių kunigų nuosimtį. Bet tai padarė nekokią įspūdį kairesnės krypties dalyviams, kurie iš viso nebuvo tikri, kaip tie kunigai pasireikš politikos dalykuose, kilo subruzdimas. Iš pradžių socialdemokratas Steponas Kairys,

buvęs prezidiume, pareiškė, kad kadangi tokie rinkimų rezultatai, jo nuomone, bus nesveiki tolesnei mūsų Nepriklausomybės siekimo eigai, tai jis turis išpėti, kad jei jo partija pareikalaus jį atsaukti, tai jis pasitrauks iš Tarybos narių. Tuomet ir aš, priklausęs partijai (po kelių savaičių buvau iš jos pasitraukęs...), iš savo pusės palaikiau jį, nors prisipažinsiu nebuvau taip tikras, kad nueičiau tuo keliu, apie kurį jis užsiminė. Norėjau tik labiau sustiprinti jo pareiktą poziciją, manydamas, kad tas gal padės kiek išlyginti tai, kas mums atrodė klaidinga.

Po to tuojau buvo padaryta pertrauka. Ir pasirodė nelauktai netikėtas dalykas. Iš šešių kunigų atkrito du: kunigas Stankevičius ir kunigas Urbonavičius. Kun. Stankevičius, priklausęs

penkių kuopelei, kuri privedė prie konferencijos susaukimo, pareiškė: norėdami santaikos, norėdami didesnio mūsų vieningumo, jie pasitraukia iš Tarybos narių, atsaukia savo kandidatūras. Ir vietoj jų tada išėjo pirmieji kandidatai: kaip tik Jonas Vileišis ir Stanislovas Narutavičius. Du, kurie pasireiškė vėliau, kaip opozicija Taryboje. Po to subruzdimo konferencija pasibaigė nepaprastu vieningumu ir dvasios pakilimu, ir aš neprisimenu, kąd mes kada taip būtume karštai užtraukę "Lietuva, tėvyne mūsų!", kaip toje konferencijoje.

Pabaigai norėčiau dar pridėti...

Štai išrinktoji Taryba veikia. Ji spaudžiama vokiečių, kurie turėjo iš kairiųjų mūsikių pasižadėjimą palaikyti vokiečių liniją, jeigu jie pripažins pasikeltą Lietuvos nepriklausomybę. Jaučiamas spaudimas ir pa-

čioje Taryboje, didelis nervinimasis, vieni kitiems prikašioja daug smarkiau negu tai būtų iš tikro reikalinga, negu būtų tam pagrindo dėl tų keturių konvencijų, kuriomis Vokietijos vyriausybė sąlygojo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą.

Tos konvencijos iš pradžių praėjo su dideliu sunkumu. Tą dieną, kai reikėjo spręsti dėl konvencijų, mane sutikęs partijos vadovybės narys, pats buvęs pirma konferencijoje ir kalbėjęs, tik neatšokęs nuo bendros linijos, bet jau per tas kelias savaites aiškiai pakrypęs į bolševikų pusę, priminė: esi pažadėjęs partijos klausyti ir ištotti iš Tarybos, jeigu partija pareikalaus. Štai partijos vadovybės varžu aš ir pareiškiau: arba ištostok, arba būsi pašalintas iš partijos...

Tai aš kitą dieną ir įteikiau atsisakymą būti partijoje. Vadinasi, aš savo žodžio, duoto partijai konferencijoje, neįlaikiau. Bet jau po to jutau gryną sąžinę, kad lauziau savo žodį didesniame, svarbesniame dalyku pasiekti, ne savo asmeniniam. Panašiai buvo ir su S. Kairiu, tik toks skirtumas, kad jis visiškai nekreipė dėmesio į tai, dėl ko partija jį išpėjo. (Greičiau, kad buvo išmestas, nes mums paskui Aleksa primindavo, jog mudu abudu esam buvę išmesti. Kas dėl manęs, tai netiesa, nes ir vėliau dirbau partijos darbą, nekreipdamas dėmesio į bolševikuojančius. Tą mažmožį primenu tam, kad parodyčiau, jog ir asmeniškai kiekvienas iš mūsų turėjo daug išgyventi ir savaip tvarkyti asmeninį gyvenimą, kad būtų prietaisai prie bendro tikslo).

Dažnai mums primena, kad štai Vasario 16 aktas, visiškai laisvas nuo konvencijų, praėjo tik dėlto, kad keturi kairieji pasipriešino, pasitraukdami iš Tarybos.

Tas tiesa, bet nepilna tiesa. Reikia atsiminti, kad kai buvo paskutinis balsavimas, sutikti ar atmesti konvencijas, -- tai ne 4 balsavo prieš 16, bet balsavo 8 prieš 12. Be tų keturių kairiųjų, prieš balsavo dar ir keturi nekairieji. Ir jie, sakytum, demokratiškiau pasielgė, kada pasidavė daugumai, o mes keturi nuėjom kitu keliu -- nesutikom pasiduoti daugumos nutarimui. Tad čia reikia pripažinti, kad toji dauguma buvo veikiamas ne tik mūsų keturių pasitraukimo, bet ir tų kitų keturių nepasitraukusių, kurie likę pradėjo įtikinėti ir veikti daugumą, kuri pagaliau atsisakė savo laikysenos dėl vokiškų konvencijų ir susiderino su mažumos nuomone.

Šiuos reikšmingesnius ar mažiau reikšmingus, iš dalies net asmeninius dalykus aš dabar primenu tam, kad mes ir šiandien, kai vėl įvairiais būdais siekiame atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, nebijotume eiti ir individualiais keliais, nesijaudintume, ir nebijotume savo tarpe ginčų, priekaištų, kartais net labai skaudžių priekaištų, ir šiaip įvairių nesupratimų.

Yra jų šiandien, nemažiau jų buvo ir anuomet laimingai Nepriklausomybę atstatant. Svarbiausia, kad šio kiais ar kitokiais keliais, bet visi siektume to paties vieno bendrojo ir didžiojo tikslo.

VYTAUTAS PAMAŽEL...

(Atkelta iš 7 psl.)

- Ne, jai dar niekas nepasakė, nors dvariškiai visi jau žino.
- Pasirūpink, bajore, kad ji nesužinotų iki ryt dienos: ji ir taip per šią kelionę išvargos.
- Bajoras Griežė nusilenkė.
- O kaip dabar Sudimanto būriai?
- Jo būriai buvo išblaškyti, bet dabar vėl susirinko ir vėl apgulė Veliuoną. Jie laukia tavęs, didysis kunigaikštis.
- O kas jiems vadovauja?
- Kūlgailis.
- Kūlgailis?! Palauk!.. Juk aš buvau įsakęs Sudimantui jį pagauti ir pakartiti!
- Jis gyvas, didysis kunigaikštis, ir už savo kaudaise nepaklusnumą dabar nori tau atitarnauti.
- Gerai, bajore... Tegu jis dabar atitarnaudamas man pakaria Marquardą von Zalbachą... O kas daugiau?
- Atvyko ir didžiojo ordino magistro pasiuntiniai.
- O jie koku reikalu?
- Jie prašo padaryti Žemaičiuose paliaubas.
- Pasiūlykite jiems paliaubas Prūsuoje.
- Jie nori kalbėti tik su tavimi, didysis kunigaikštis.
- Gerai, priimkite juos ir pavaišinkite, o aš pakalbėsiu su jais rytoj.
- Bajoras Griežė nusilenkė ir jau norėjo išeiti, bet kunigaikštis jį sulaikė:
- Ar į Kijevą pulkat jau išsiųsti?
- Iš Vilniaus jau išėjo, o į Gardiną nusiųstas žygūnas.
- O kunigaikštis Skirgaila?

— Kunigaikštis Skirgaila išvyks dar šiąnakt — jis savo bajorų laukia... Galiu jau eiti, didysis kunigaikštis?

— Palauk. O kur tavo žmona?

— Ji prie šviesiausios kunigaikštienės.

— Ji pasiliks prie kunigaikštienės ir toliau, o mes rytoj, priėmę kryžiuočių pasiuntinius, pirmučiausia trauksime į Veliuoną.

— Telaimina viešpats visus tavo žygius, didysis kunigaikštis, o aš visuomet būsiu ištikimas tavo valdinys ir tarnas... Labanakt...

Bet tąsyk plačiai atsivėrė durys į menę, šaukdamas ir laužydama rankas, įbėgo kunigaikštienė Ona:

— Kunigaikštis! Kunigaikštis! Vytautai, kryžiuočiai mano dėdę pakorė!

— Nusiramink, mano brangioji kunigaikštienė: jis mirė kaip tikras karžygys.

— Bet jį pakorė!

— Visos menkystos taip elgiasi su savo pavojingais atvirais priešais.

— Kerštas jiems, kunigaikštis, kerštas!

— Kunigaikštienė, juk mes gi krikščionys.

— Juk ir jie krikščionys.

Jų tikybos mokslas privalomas tik mums, be ne jiems! Nusiramink, mano brangioji kunigaikštienė. Rytoj tu pasiimsi porą šimtų palydovų ant juodžių ir su bajorų žmonomis ir dvaro mergomis važiuosi į dėdės čermenis... Bajorės, nuraminkite mano kunigaikštienę ir paguoskite ją. — Ir kunigaikštis, švelniai apkabinęs savo žmoną, perdavė ją duryse susispietusioms bajorų žmonoms ir dvaro mergoms.

Pasilikęs vienas, kunigaikštis vėl priėjo prie langų ir susimąstė: ar pirma pradėti spręsti ginčą su kryžiuočiais dėl Žemaičių ir Prūsų, ar su lenkais — dėl Gudų ir Lietuvos, ar pamažėl narplioti vieną ir kitą ir ruoštis paskutinei kovai.

(Galas)

SVARBU NEWARKUI IR APYLINKEI

Žinoma siuntinių siuntimo firma
GLOBE
PARCEL SERVICE, INC.
veikianti 25 metus ir turinti skyrius didesniuose Amerikos miestuose, pareikalavus saviems klientams
Atidaro naują skyrių
NEWARK, N. J.
Užsirašykite naują adresą:
Globe Parcel Service, Inc.
39 Raymond Plaza West
(kampus Market Street)
Newark, New Jersey
Tel. MI 2-5334

Mes siunčiame siuntinius į visas SSSR respublikas ir Lietuvą. Skubus patarnavimas — prieinamos kainos, oficialus pranešimas apie pristatymą garantuojamas. Ypatingas dėmesys atsiuntusiems siuntiniams iš kitų miestų. Oro paštu siuntiniai išsiunčiami tuojau. Mūsų įstaigoje galite gauti visokiausių daiktų siuntimui. Įstaiga atidaryta kasdien ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 v. v.

WHITE'S DRUG, INC.

Mes siunčiame (vairius vaistus jūsų giminei Lietuva)
29 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
PL 4-0110

J. Markiewicz

AND SONS, INC.
Laidotuvių Direktoriai
15 TRUMBULL STREET
New Haven, Connecticut
Telefonas: LOcust 2-9229

ALBERT F. PETERS

(PETRAUSKAS)

Apdraudos ir knygyvedybos patarnavimas.
Federalinių, valstybės ir miesto taksų pildymas.

116-55 QUEENS BLVD., FOREST HILLS 75, N. Y.
Tel. VI 3-1477
Namų adresas. **106-53 95th St., Ozone Park 17, N. Y.**

DIDELĖS NUOLAIIDOS SIUNČIANTIEMS PAKIETUS Į LIETUVĄ!

Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti, koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas. Mūsų krautuveje gausite viską, kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti.

Vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

DORION MFG'S OUTLET STORES, INC.
148-09 Jamaica Avenue Jamaica 35, N.Y.
(išlipiti Suthpin Blvd. Stotyje) Tel. AXtel 7-6082

Įspūdžiai iš koncerto

(Atkelta iš 5 psl.)

ieis į Vienybės metinių koncertų programas, kaip graži nusistojusi tradicija. Aš čia nekalbu apie jaunimo auklėjimo problemas. Tada yra pernelyg plati tema. Šiuo atveju aš kalbu tik iš savo sielos meniškojo grožio supratimo gelmių. Tas paprotys yra gražus. Tik nepatarčiau (atleisk man mielas parapijėti dr. Tercijonai) įvesti mokslo cenzo pradus, kaip kad buvo paskelbta paskutinėje Vienybės laidoje prieš pat koncertą. Juk čia buvo renkama ne kuri nors mokslo disciplinos daktarė ar profesorė, bet gražiai išsivysčiusi lietuviškų laukų gėlė, nežiūrint ar ji išdygus lietuviškoj dirvoj ar buvo persodinta į gražią amerikoniškąją žemę.

Kalbant apie Miss Lithuania rinkimus, norėčiau ir savo dvylekį prikišti. Tik susimildama,

išrinktoji Miss Lithuania, nepagąlvok, kad aš kalbu prieš tave. Tada buvo Vienybės taisyklės ir balsuotojų valia. Tik reprezentuok lietuviškas vardas taip, kaip tas užnauatas titulas reikalauja.

Dabar aš norėčiau pakalbėti tik su tuo nenuorama Tysliava. Gerai, kad išrinko gražią lietuviško tipo mergaitę, nors ju tarpe buvo labai daug gražių lietuvių. Tačiau, mielas Juozapai, ar nebūtų geriau ateityje suteikti iniciatyvą skaitytojams atrinkti gražiuose iš fotografijų, o pašukim iškilmingą koncerto dieną pavesiti kompetentingai komiteto komisijai iš tų atrinktųjų išrinkti Miss Lithuania.

Sveikina dėl pavykusio koncerto

Mielas Redaktoriau:

Nuoširdžiai sveikinu Vienybės Redaktorių puikaus koncerto progą. Koncertas buvo labai pasisekęs, programa buvo labai įdomi, ir nuotaika buvo itin jauki. Publikos prigužėjo nepaprastai daug, ir tai yra įrodymas, kad mūsų publika susipratusi ir pasiruošusi organizavimui ir pasirodymui. Mūsų organizavimas buvo puikus, ir mes visi apie jį nebesirūpina lietuviškais re-

kalais, kad ji nebesilanko į lietuviškus parengimus. Vienybės koncerto dalyvių gausumas parodo, kad tie kaltinimai neturi pagrindo. Mūsų visuomenė yra labai jautri lietuviškam kultūriniam gyvenimui, bet ji yra išprususi ir aukštai išsivalinusi. Mūsų visuomenė reikalauja, kad lietuviški parengimai būtų pakankamai aukšto lygio ir aukštos meninės vertės. Jeigu mūsų kultūrininkai organizuos žemo lygio parengimus parapijos salose, mūsų visuomenė ten nebaj eis. Bet jeigu organizatoriai eis Tysliavos pavyzdžiu, duos rimtą ir įdomią programą, mūsų visuomenė visuomet parems ir tūkstančiais atsilankys į toki parengimą.

Ta progą norėtusi pasiūlyti New Yorko Apylinkės Bendruomenės valdybai pagalvoti apie 1959 Naujų Metų sutikimą. Paskutiniaisiais metais tie sutikimai pradėjo darytis neįdomūs, nes jie buvo silpnai organizuojami ir buvo žemo meninio lygio. Tuo tarpu pas tautiečius yra noras Naujus Metus sutikti didesnėje krūvoje ir savoje aplinkumoje. Reikia tai išnaudoti visuomenės ryšių palaikymui ir cementavimui. Būtų tad gerai, kad Bendruomenės Valdyba jau dabar apsispręstų dėl Naujų Metų organizavimo. Jeigu ji tai darys panašiai, kaip Tysliava organizavo savo koncertą ir jei parinks gerą salę, kitas Naujų Metų sutikimas New Yorko lietuvių visuomenėje bus didelis, gausus ir visiems įdomus, ir mes visi apie jį kalbėsime išstisus metus.

J. Svyris

VIRŠUJE: (kairėje) „Grandinėlės“ vadovas L. Sagys su 6 „Barbutėm“, gražiai pasirodžiusiomis jaunino vakare Cleve- lande, (dešinėje) tradicinės skautininkų suėigos dalyviai pas psk. V. O. Jokubaičius.

V. Baceviciaus nuotrauka

MIRE J. AVIZIENIS

Rochester, N. Y. -- Sausio 26 d. staiga mirė, vos 52 m. amžiaus sulaukęs. Juozas Avizienis, ilgesni laikų gyvenęs Rochesteryje ir paskutiniu metu Hamlin, N. Y., buvo restorano savininkas.

J. Avizienis buvo gimęs Amerikoje. Prieš pirmąją pasaulinį karą kartu su tėvais grįžo Lietuvon, o 1928 m. vėl atvažiavo Amerikon ir čia perėjo kietą gyvenimo kelią, bedirbdamas anglies kasyklose ir kt., vėliau pastovial iškurdamas Rochesteryje perėjo į biznį, kur pradžioje kartu su žmona turėjo grožio salioną, o vėliau įsigijo Hamlin, N. Y. restoraną. J. Avizienis buvo linksmaus būdo, pasižymėjo ypatingai stipria sveikata, savo laiku buvęs net profesionalas imtininkas, daug padėjo tremtiniais ir buvo sąmoningas lietuvis.

Nuliūdime paliko žmoną Oną, du sūnus, seserį Uzemec- kienę ir broli Julij Avizienį, abu gyvenančius Rochesteryje ir gimines Amerikoje. Kanadoje ir Lietuvoje. Palaidotas sausio 29 d. Rochesteryje. Laidojimu rūpinosi J. Morkūno laidotuvių biuras.

Nepamirškite atnaujinti prenumeratą

CASINO THEATRE
210 E. 86th Street
New York, N. Y.

Nuo vasario 14 iki 20

LEMKES SEL. WITWE
Paul Hoerbiger

HEIMATLAND

M. AND Z. COLLISION WORKS
JULIUS MALDUTIS

Sulankstyti automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.) Tel. EVergreen 8-9794

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

Kazys Bundonis, kuriam, kaip ir Vienybei, sukako 72 m. amžiaus. Bundonis atvyko į šią šalį praėjo amžiaus pabaigoje ir yra Vienybės skaitytojas daugiau kaip 50 metų. Gyvendamas Linden, N. J., Bundonis su Žiurlium, broliais Liudvinaičiais, Dymta, Atučiu ir kitais veikėjais įsteigė lietuvių kalbos mokyklą, kuri buvo gausiai lankoma. Kai Amerikos lietuviai rinko parašus peticijai, reikalaujant laisvės Lietuvai, vienas Bundonis tada (1919 m.), kaip Tautos Fondo pažymėjimas rodo, surinko arti 500 parašų.

LIETUVIŠKOJI CHICAGA

Chicago Lietuvos Moterų Piliėčių Lyga šiemet švenčia 25 metų veiklos sukaktį, kurios minėjimas įvyksta vasario 23d. Lietuvių Auditorijoje.

Į šventę pakviesta garbės svečiais Lietuvos konsulas dr. P. Daužvardis, miesto mēras Richard J. Daley ir kiti valdžios atstovai bei lietuviai veikėjai.

Čia Moterų Lyga įsikūrė 1933 m. vasario 14 d. ir sujungė didelį būrį Chicago lietuvų moterų politinė ir kultūrinę veiklą. Per 25 veiklos metus nemaža nuveikta užsiėmė savo veiklos dirvoje ir nemaža padėta savo tautiečiams ar tai kandidatuojančioms valdžios vietoms, ar tai pilietinės gavimo reikalu, ar savųjų reikalingu šelpimu čia Ameri-

koje ir išvietintųjų Vokietijoje. Taip pat nemaža prisidėta aukomis ar darbu prie klekavimo lietuviško reikalo ir sumanymo.

Tragiškai žuvusių mūsų transatlantinių lakūnų Dariaus ir Glėno karžygiškumui įamžinti. Moterų Lyga 1934 m. padėjo visas pastangas ir iškovojo iš Chicago miesto valdžios jų garbei pavadinti, lietuviškos Bridgeporto kolonijos, vieną gatvę Lituanicos vardu, kuri prieš tai buvo vadinama "Auburn" Ave.

Moterų Lygos sukakties šventė bus užbaigta bankietu ir menine dalimi. Lygos pirminkė M. Zalpienė ir narės stengiasi šią šventę praversti iškilmingai.

Jz

TRAUN'S BAR RESTORANAS IR BARAS

AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. Cor. 7th ir Dauphin Street, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 SO. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON ST. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

MOTERŲ VIENYBĖS NARIŲ DĖMESIUI

Vasario 18 d., antradienį, 8 val. vak., Damų namuose, Woodhavene, įvyksta Moterų Vienybės socialis susirinkimas, kuriame bus paminėta Lietuvos nepriklausomybės 40 m. sukaktis. Paskaitą skaitys Ona Valaitienė. Seiminkaus E. Povilanskienė ir A. Budraitienė. Kviečiamos narės ir jų viešnios.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Jau eilė metų, kai Kearny ir Harrisono lietuvių kolonija mini Lietuvos Nepriklausomybės sukaktį. Ir šiemet ši sukaktis bus čia minima. Ją ruošia Lietuvių Bendruomenės Kearny-Harrisono Apylinkė kovo 2 d. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N. J.

Minėjimas prasidės iškilmingomis pamaldomis, Sopingosios Dievo Motinos bažnyčioje 10:30 val. ryte, o vakare 5 val. Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje įvyks akademija. Dienotvarkėje numatyta: išanga, paskaita, sveikinimai ir meninė dalis. Paskaitai skaityti bus pakviestas iš Lietuvos Laisvimo Komiteto prelegentas, o meninę dalį atliks vietinės jėgos: parapijos choras ir Lietuvių Seštadieninės Mokyklos mokiniai.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimai visada buvo gausiai čia lankomi. Tikimasi, jog ir šiemet nebus pamirštas šis svarbus tautos testamentas – Vasario Sešioliktoji. Nors kartą metuose susikaupkime ir šią šventę tikrai išpūdingai atšvęskime.

Įėjimas nemokamas.

J. M.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
New Britain, Connecticut
Telefonas: 9-1181

DIDELĖS NUOLAIDOS LIETUVIAMS,
kurie pas mus perka drabužių medžiagas savo giminėms į Lietuvą ir Sibirą pasiųsti.
VILNONĖS IR KITOKIOS MEDŽIAGOS
PALTAMS, KOSTIUMAMS IR SUKNELEMS.

SUPERIOR PIECE GOODS CORPORATION
200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
TELEFONAS AL 4-8319

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lėktuvais:

Petro Lisausko krautuvėje taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, lietuviškų desų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių. Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS
64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
(Prieš Maspetho Lietuvių bažnyčia) Tel. TW 4-8087

Septyni 'katalikai'

(Atkelta iš 3 psl.)

Mokescius turi mokėti ir bažnyčios, o jei negali mokėti, tai jos uždaromos. Lietuvoje teliko labai mažai dvasiškų, jų žuvo 2447. Iš viso to seka šitokia išvada: jei sovietai okupuotoje Lietuvoje ligi šiol neįstengė visiškai panaikinti krikščionybę, tai tik dėka religinio jausmo, įkvepiančio lietuvius katalikus, kurie veda neįnuilstamą kovą prieš sovietų valdžios ateizmą. Bet tą kovą veda tikri katalikai, o ne tie kurie atvažiavo į Romą, baigia il Giornale d'Italia.

D. KLINGA
Taksų Pildytojas
ir Vertėjas

337 Union Avenue
BROOKLYN 11, N. Y.

VALLY'S Restaurant

Savininkai
JUOZAS VALKAUSKAS
ir

JONAS SRUGIS
Vieta, kurią lanko visi – senieji, čia gimusieji ir naujieji lietuviai.
865 BANK STREET
WATERBURY, CONN.
Tel. Plaza 3-9838

TIKTAI GRAMERCY

Licensed and bonded by N. J. Banking Commission pasiūlo jums šiuos pataravimus:

Pinigai į Lietuvą per 2 savaites -- pakvitavimas parūpinamas. 100 rublių -- \$10.00. Mokestis \$5.00 iki \$50.00 sumos.

Siuntiniai į Lietuvą Reikalaukti mūsų 16 psl. katalogą ir vaistų kainoraštį.
15 metai tūkstančiai patenkintų klientų.

GRAMERCY -- Suite 925
744 Broad Street
Newark 2, N. J.

Būkite tikri, kad jūsų dovanojamieji siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Ukrainą ar kitas Sovietų Sąjungos dalis

Yra 100% apdrausti Siųsdami savo paketus, būkite tikri, kad jūs siunčiate juos per autorizuotą firmą ir reikalaukite apdraudos įrodymo.

Jūsų pačių interese turėti reikalus su patikima ben-drove, kuri yra bijnyje daugiau kaip 25 metai. Mes didžiuojamės savo mandagiu, asmeniniu, atidžiu ir greitai patarnavimu.

Gautus paštų siuntinius mes pakvituojame ir pasiūčiame sąskaitą per 24 valandas.

Atsilankykite į bet kurį mūsų Skyrių ir pareikalaukite Vedėjo parodyti jums paliudytą kopiją mūsų apdraudos poliso NUO DURŲ IKI DURŲ.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.
WALnut 5-3455

1991 Broadway
New York 23, N. Y.
Tel. LYceum 5-0900

4102 Archer Avenue
Chicago 32, Illinois
Tel. FREemont 6-6399

1313 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio
Tel: UTah 1-0807

Room 10, Ellis Bldg

Room 10, Ellis Bldg
409 W. Broadway
Boston 27, Mass.
Tel. Andrew 8-8764

6446 Michigan Avenue
Detroit 10, Michigan
Tel. TASHmoo 5-7560

683 Hudson Avenue
Rochester, N. Y.
Tel. BAKER 5-5923

39 Raymond Plaza, West
Newark 3, N. J.
Tel. MITchell 2-5334

SCHUYLER SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION

of Kearny, N. J.

ĮSTEIGTA 1924 m.

Julius Paknis, President
George Katilus, Vice-pres.
Peter W. Velevas, Ex. Mgr.
Joseph M. Belza, Treasurer
Mrs. S. Dasker, Asst. Sec'y

24 Davis Avenue
KEARNY, NEW JERSEY

Atdara kasdien, išskyrus šebtadienius ir šventadienius, nuo 10 v. t. iki 3 v. p. Penktadienių vakarais nuo 6 iki 8:30.

MOKAMA 3
Kapitalas \$1,600,000

JGHN BALTA DUONIS

Frankford Avenue
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

raudimo reikalais, taksų paruošimas, Notarinių dokumentų tvirtinimui, kreiptis į **JUOŽĄ ANDRIUŠĮ**
 GENERAL INSURANCE BROKER - NOTARY PUBLIC
 Uzpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami dokumentai ir atliekami visu rusių draudimai: gyvybes, namu, baldų, automobiliu, bizniu ir t.t. Geras Patarnavimas.
 87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 Kasdien iki 8 v.v. Sest. iki 6 v.v. Tel. Virginia 7-4477

Lietuviai Advokatai
CLEMENT A. VOKET
 (Vokietaitis)
 41-40 74th STREET
 Jackson Heights 73, N. Y.
 NYwton 9-6620

K. W. MICHELSON
 87-14 111th Street
 Richmond Hill 18, N. Y.
 Virginia 6-6060

ST. BREDIS, Jr.
 37 Sheridan Avenue
 Brooklyn 8, N. Y.
 AlPlegate 7-7083

A. J. WESLAN
 16 Court Street
 Brooklyn, N. Y.
 TRiangle 5-6116

Visame New Yorke nerassite gražesnių ir patogesnių salių kaip **GRAND PARADISE**
 Ką nerengtumėte: koncertą, vestuves, prakalbas ar šokių -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių. --
J. WEINSTEIN, Reikalų Vedėjas
 320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 7-1123

PARK FLORIST
MATTHEW MAZEIKA,
 Savininkas
 Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
 80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
 (Skersai nuo Haven teatro) Tel. Virginia 9-3112

A. ANDRIUSKEVIČIUS
 Laikrodininkas - Juvelyras
 Didelis pasirinkimas
 BRANGENYBIŲ
 485 Grand Street
 Brooklyn 11, N. Y.
 Tel. EVergreen 4-2318

BILL'S BAR
 (Buv. Atletų Klubo name)
W. OSIPUSKAS
 Savininkas
 Geri gėrimai, geras maistas, draugiška nuotaika
 168 MARCY AVENUE
 Brooklyn 11, N. Y.
 EV 4-9709

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE
ROBERT F. NARK
 APDRAUDOS SPECIALISTAS
 26 Court Street Brooklyn 1, N. Y. MAin 4-6400
 700 Caroline Ave. N. Valley Stream, N. Y. VALley Stream 5-0783
 LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ
RAY'S LIQUOR STORE
 Juozas ir Izabelė Misiūnai, sav.
 Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.
 Ivaiviausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
 103-55 LEFFERTS BLVD., RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: Virginia 3-3544

BARAS IR RESTORANAS
JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
 Stiklinis baras. Viena gražiausių užėigų Brooklyne.
 273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9533

HELEN POVILANSKIENE
 Baras - Restoranas - Salė šeimyninėms pramogoms
 158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: EVergreen 4-9737

NORITE GEROS -- MENIŠKOS FOTOGRAFIOS
 Portreto, šeimos, vaikų, (vaikų progų - vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir pan. nuotraukų,
 Jums geromis sąlygomis padarys
VYTAUTAS MAZELIS
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
 Tel. HY 7-4677

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS - RESTORANAS
VYT. BELECKAS
 Savininkas
 Salė vestuvėms, susirinkimams, parengimams
 1883 MADISON STREET Brooklyn 27, N. Y.
 (Prie Forest Ave. Stoties)
 Tel. EV 2-9586

LIETUVIŠKA DUONA - LIETUVIŠKAS SŪRIS
LIETUVIŠKOS DEŠROS IR SKILANDŽIAI

JONAS ANDRULIS
 Michigan Farm Cheese, Inc.
 Fountain, Michigan

PETRAS LISAIUSKAS
 64-09 Clinton Avenue
 Maspeth, New York

LITHUANIAN BAKERY
 131 Inslee Place
 Elizabeth, New Jersey

Norintieji įsigyti šių skanių lietuviškų produktų, kreipiasi į jų gamybos generalinį atstovą **PETRĄ LISAIUSKĄ**, 64-09 Clinton Avenue, Maspeth, New York.
Tel. TW 4-8087

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
 231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
 (ARMAKAUSKAS)
 423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
 MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
 Direktorius Reikalų Vedėjas
 660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
 NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME
 F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
 84-02 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN, N. Y.
 KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
 AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
 354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
 KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR Tel. EVergreen 7-4774

ROGERS FUNERAL HOME
 P. RADZEVICIUS, Direktorius
 410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
 Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius (vaikiams reikalingams).

PAS MUS

LABAI SVARBU

Besiruošiantieji į Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjimą, kuris įvyksta šį sekmadienį, 4 val. po pietų, Webster Hall, New Yorke, prašomi įsidėmėti: labai svarbu, kad publika susirinktų salėje skelbiamu laiku -- 4 v. po pietų -- nes Gubernatorius Harrimanas kalbės programos pradžioje. Be to, svarbu, kad gausiai susirinkusi Vasario 16 minėjimo publika tinkamai sutiktų į salę atvykusį Garbės Svečią.

Robert B. Meyner, New Jersey Gubernatorius, kalbės Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjime, šį sekmadienį, 3 val. po pietų, Sv. Jurgio salėje, Newarke.

V. Adamkavičius ir K. Dirkis iš Chicagos, J. Ulėnas, V. Sutkutė, S. Dzikas ir B. Ulėnaitė iš Brooklyno, kaip lietuvių jaunimo organizacijų atstovai, lankėsi Baltuosiuose Rūmuose Washingtone ir įteikė memorandumą, liečiantį Lietuvos nepriklausomybės 40 m. sukaktį.

Sofija Augustienė, brooklynietė, šiuo metu yra ligoninėje, kur jai padaryta lengva operacija.

Aldona Šlepetytė, labai gerai išlaikusi visus baigiamuosius egzaminus ir tuo pat pažymiu apgynusi disertaciją "Lietuva O. V. Milašiaus kūryboje", vasario 7 d. gavo filosofijos daktaro laipsnį New Yorko Universitete.

Dr. H. Lukoševičius kalba šį penktadienį, vasario 14 d. skautų tauto iškilmingoje suėigoje Vasario 16 sukakties proga. Sveiga įvyksta Piliiečių Klubo salėje, Brooklyne.

Albinas Snagoris, Maspetho veikėjas, po sėkmingos operacijos ligoninėje, grįžo namo. Operaciją darė dr. V. Kanauka.

Dr. J. Januškevičius, 213 Fairview St., Riverside, N. J., praneša, kad Herferio leidykla, baigusi leisti enciklopediją "Der Grosse Herder", pradėjo leisti "Staatslexikon" ir "Lexikon fuer Theologie und Religion", kuriuos galima pas jį užsisakyti išsimokėtinai dalimis.

L. Averkienė, Danieliaus Averkos žmona, po sunkios operacijos, sveiksta Memorial ligoninėje, 444 E. 68th Street, New Yorke.

Juozas Laučka, Juozo ir Izabelės Laučkų 12 m. amžiaus sūnus, mirė praeitą savaitę Washingtone. Užuojauta tėvams.

J. Glaveskas, buvęs Brooklyno lietuvių veikėjas atvyko iš Floridos aplankyti giminių, draugų bei pažįstamų.

KONCERTAS MUZIKUI ČIŽAUSKUI PAGERBTI

Praeitą sekmadienį, vasario 9, Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, Jokūbo J. Stuko radijo organizacija surengė sėkmingą koncertą muziko Jono Čižausko 50 metų veiklai paminėti. Publika buvo pilna salė. Koncerto programoje, be Jokūbo J. Stuko kalbos ir Algirdo Kačanausko paskaitos, apie muziką J. Čižauską, dalyvavo: solistė O. Zubavičienė, šokėja J. Strazdienė, solistas K. Daukšas, akordionistai O. Gutauskienė ir Edv. Andriuškevičius, solistė Lionė Juodytė-Mathews, Matulaičienės vadovaujamo Rūtos ansamblio šokėjai, solistas J. Ralys, M. Liuberskio vadovaujamas Skautų Vyčių Okte-

tas, solistas K. Laurinaitis, estų tautinių šokėjų grupė, solistas L. Stukas ir muziko A. Kačanausko vadovaujamas Rūtos ansamblio choras. Programoje buvo išpildyta net 13 J. Čižausko muzikos kūrinių. Po programos, eilė svečių pareiškė sveikinimus bei linkėjimus muzikui J. Čižauskui, sulaukusiam savo veiklos auksinės sukakties.

Inž. A. Bobelis dalyvavo skautų vyčių sąskrydyje, kuris įvyko vasario 8 ir 9 Hartforde.

Aleksandros Merker, dailininkės, darbų paroda vyksta Hillel Foundation, City College, 475 W. 140th Street, New Yorke. Paroda iki kovo 2 lankoma kasdien nuo 9 val. r. iki 10 val. vak.

MAIRONIO MOKYKLOJE

Šį šeštadienį, vasario 15 d. 5 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, įvyks Maironio mokyklos abiturientų išleistuvės. Programoje, išleistuvių aktas, dainininkė Diana Mockeliūnaitė, pianistė Danutė Statkutė ir J. Matulaičienės vadovaujami tautinių šokių šokėjai. Šokiams gros J. Thomo kapela. Bufetas.

SKAUTŲ DĖMESIUI

Skautai ir skautės šį sekmadienį, 4 val. po pietų, vyksta į Lietuvos nepriklausomybės 40 m. sukakties minėjimą, Webster Hall, New Yorke, uniformuoti. Įėjimas jiems nemokamas.

VIRŠUJE: Operetės Choro nariai su dirigentu ir mokytoju muziku M. Cibū (dešinėje) priešaky repeticijų metu. Operetės Choras intensyviai ruošiasi dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties minėjime, kuris įvyksta šį sekmadienį, vasario 16 d. 4 val. po pietų, Webster Hall New Yorke. Choro repeticijos vyksta kiekvieną penktadienį vakarą Pil. Klubo salėje, Brooklyne.

IŠNUOMOJAMI

Du butai -- 4 ir 3 kambarių. Siluma, karštas vanduo, gazo pečiai ir visi kiti moderniški įtaisymai. 51 dol. ir 57 dol. Kreiptis: Yaszuk, 154 Grand St., Brooklyne, arba telefonuoti: GL 2-3314.

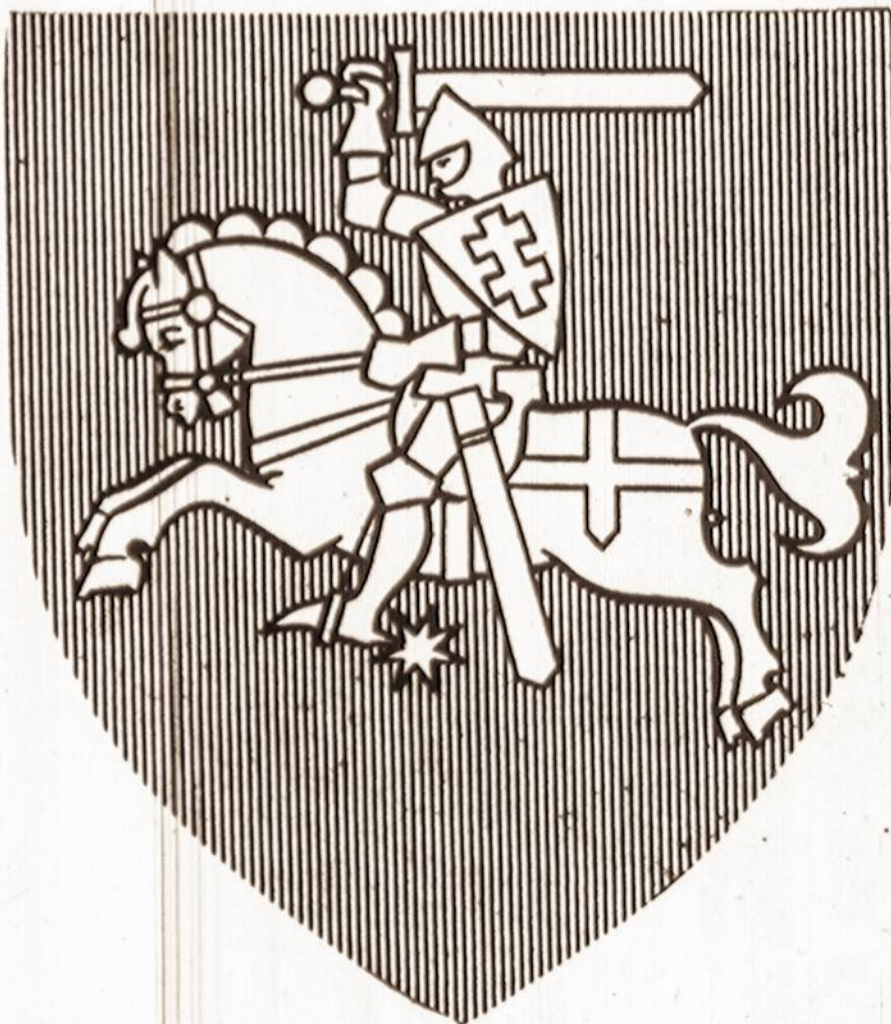
Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties

MINĖJIMAS

įvyksta

Šį Sekmadienį, Vasario 16 d. 4 val. p.p.

WEBSTER HALL, 119 E. 11th St. New York, N. Y.

Kalbės: New Yorko Gubernatorius AVERELL HARRIMAN, Prelatas JONAS BALKŪNAS ir kiti. Koncertinėje programos dalyje: Brooklyno OPERETĖS CHORAS ir TAUTINIŲ ŠOKEJŲ GRUPĖ. Šokiams gros J. THOMAS ir jo kapela.

Didžiojo New Yorko lietuvių visuomenės pareiga gausiai dalyvauti šiame istoriniame Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjime. Kita vertus, kaip raginti lietuvius dalyvauti šiame minėjime, kada pats New Yorko Gubernatorius sutiko jame dalyvauti ir pasakyti kalbą?... Lietuviams pagerbti bei užuojautą dėl jų Tėvynės nelaisvės išreikšti, minėjime dalyvaus ir daugiau žymių kitataučių. Štai kodėl sekmadienį, Vasario 16 visais Didžiojo New Yorko keliais lietuviai vyksta į Webster Hall.

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA